

افغان خبريالان د رسنيو د ازادۍ د نړيوالې ورځې په نماخلو کې له ملگرو ملتونو سره يوځای شول

کابل — افغان خبريالانو او د رسنيو ننگه کونکو دا اونۍ په کابل کې د يوناما او يونسکو سره په گډه د مطبوعاتو د ازادۍ له نړيوالې ورځې څخه يادونه وکړه. دوی په هيواد کې د رسنيو د کمډو، د رسنيزې فضا د محدوديت او د راتلونکو لارو چارو په اړه نظرونه سره تبادله کړل.

د افغانستان لپاره د ملگرو ملتونو د سرمشري د ځانگړې استازې او د يوناما مرستيالې مټه نوډسن وويل، د افغانستان د رسنيو سکتور په دوو لسيزو کې له خورا خطرناک او په حقيقت کې يو ډير ننگونکي وخت سره مخامخ دی. نوموړې خبريالانو ته دهغوی د سخت کار او د دوی د زغم او انعطاف له امله درناوی وړاندې کړ.

اغلې مټه نوډسن وويل، "ازادې رسنۍ تر بريد لاندې دي. خبري رسنۍ بندې شوي. خبريالانو خپلې دندې له لاسه ورکړي. لسگونه نور له هېواد څخه وتلي، خو ډيرې پاتې يې د نامعلوم راتلونکي سره مخ دي." نوموړې وويل، هغه کسان چې لا هم په پوره ژمنتيا او کلکې ارادې سره کار کوي، په دوامداره ډول تر وېرې او ډار لاندې ژوند کوي. بشپړه خبريالانې تر ټولو دروند بار په غاړه وړي.

هغې د افغانستان د رسنيو سکتور ته ډاډ ورکړ چې يوناما په افغانستان کې د ازادو او خپلواکو رسنيو ترڅنگ ولاړه ده.

هغې وويل: "زه تاسو ته ډاډ درکوم چې يوناما او په افغانستان کې د ملگرو ملتونو پراخه کورنۍ د خونديتوب، مسلکي خپلواکۍ او د ازادو رسنيو لپاره ستاسو د روښانه غوښتنې په ملاتړ کلکه ولاړه ده." هغې زياته کړه: "زه په مسؤلو چارواکو غږ کوم چې د خبريالانو لپاره د کار کولو مناسب چاپيريال او د دوی خونديتوب تضمين کړي. د رسنيو د بشپړه کارکونکو د خونديتوب لپاره ځانگړې پاملرنې او اقدام ته اړتيا ده."

اغلې نوډسن پر نړيوالې ټولني هم غږ وکړ چې د افغانستان له خپلواکو رسنيو سره خپل ملاتړ پراخ کړي.

په هغه بيان کې چې په همدې مناسبت په افغانستان کې د يونسکو لخوا وړاندې شو د خبريالانو د توقيف او د رسنيو په ازادۍ د محدوديتونو د زياتوالي په اړه اندېښنه وښودل شوه او له ټولو يې وغوښتل چې د مطبوعاتو ازادۍ او د خبريالانو د حقونو ساتنه وکړي چې دوی د تهديد او توقيف له وېرې پرته خپلې دندې ترسره کړي.

د طلوع نيوز مشر خپلواک ساپي د افغان رسنيو د ټولني په استازيتوب په خبرو کې د ملگرو ملتونو او پراخي نړيوالې ټولني د بېرني ملاتړ غوښتنه وکړه. نوموړي همدا راز پر مسؤلو چارواکو غږ وکړ چې د رسنيو له ټولني سره خبرې پيل کړي.

هغه وويل: "موږ د رسنيو د نوي قانون وړانديز کوو ځکه چې د چارواکو لخوا صادر شوي بېلابېل مقررات د رسنيو ستونزې نه شي هوارولی." موږ د اطلاعاتو او فرهنگ له وزارت څخه غواړو چې دغو ستونزونو ته رسيدگي وکړي.

د اپريل د ۳۰مې نېټې غونډې ته په يوه گډ وېديويي پيغام کې، په افغانستان کې د بشري حقونو د وضعيت په اړه د ملگرو ملتونو خپلواک او ځانگړی رپورټر ريجارډ بينيټ او اربن خان (د نظر او بيان د ازادۍ په اړه د ملگرو ملتونو ځانگړی رپورټر) په واکمنو چارواکو غږ وکړ چې ازادۍ، پراخي او خپلواکې رسنۍ په رسميت وپېژني او درناوی يې وکړي او د بيان د ازادۍ په تړاو د بشري حقونو نړيوالو سندونو ته په پام د افغانستان مکلفيتونه رعايت کړي.

د ملگرو ملتونو خپلواک او ځانگړي رپورټر وويل، "پداسې حال کې چې په ټوليزه توگه رسنۍ له نويو ننگونو سره مخامخ دي، خو اغيز يې پر بشپړه مسلکي خبريالانو ډير ناوړه دی. زه د افغان خبريالانو د زړورتيا او ميراني درناوی کوم چې ژوند او معيشت ته يې له ورپېښو ډيرو ننگونو او خطرونو سره سره د راپور ورکولو د دوام هوډ لري."

هر کال د می په دريمه د رسنيو د ازادۍ نړيواله ورځ د رسنيو د ازادۍ د بنسټيزو اصولو په نوم نماخل کيږي. دارنگه دا يو فرصت دی چې په نړيواله کچه د رسنيو د ازادۍ ارزونه وشي، د رسنيو پر خپلواکۍ باندې له بريدونو څخه دفاع وشي، او د هغو خبريالانو درناوی وشي چې د خپل مسلکي کار د ترسره کولو لپاره يې ژوندونه بابللي دي.